

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Line สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ : @occ_th
E-mail : pr@constitutionalcourt.or.th

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความพหุภาคีของประชาชนโดยรวม”

ข่าวที่ ๒/๒๕๖๔

วันพุธที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เมื่อวันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญประชุมปรึกษาคดีที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจ ดังนี้

(๑) ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๙/๒๕๖๓)

ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ร้อง ยื่นคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่ามติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าเป็นระเบียบตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๗ และขอให้สั่งเพิกถอนมติหรือการกระทำดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

ต่อมาวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ ผู้ร้องยื่นคำร้องเพิ่มเติมฉบับลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ ขอให้แก้ไขเพิ่มเติมคำร้องในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่นำมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ มาใช้ในคดีพิพาทระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับบริษัท โยบเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาตรา ๑๘๘ และมาตรา ๑๙๗

/ผลการ...

ความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สังคม : บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ แต่หากเป็นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะของการวิจารณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดีที่มีได้กระทำโดยสุจริต โดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย เป็นความพิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ และอาจเป็นความพิดฐานดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๘

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Line สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ : @occ_th
E-mail : pr@constitutionalcourt.or.th

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล อัยการอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความพสกนิกรของประชาชนโดยรวม”

- ๒ -

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวของผู้ร้องแล้วเห็นว่า การพิจารณาพิพากษาของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดในคดีระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับบริษัทไฮโปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นการกระทำทางตุลาการ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ (๔) บัญญัติว่าต้องไม่เป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งไม่รับคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางตุลาการของตุลาการในศาลปกครองสูงสุดไว้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๕ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมของผู้ร้องเฉพาะข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเท่านั้น

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายเทพไท เสนพงศ์ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๔) และมาตรา ๙๖ (๒) หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๑๘/๒๕๖๓)

/นายเทพไท...

ความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สังคม : บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ แต่หากเป็นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะของการวิจารณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดีที่มีได้กระทำโดยสุจริต โดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย เป็นความพิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ และอาจเป็นความพิดฐานดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๘

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Line สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ : @occ_th
E-mail : pr@constitutionalcourt.or.th

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม”

- ๓ -

นายเทพไท เสนพงศ์ ผู้ถูกร้อง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ต่อมาวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๔๘๕/๒๕๖๓ ว่าผู้ถูกร้องมีความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง (๔) มาตรา ๑๑๘ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ จำคุก ๓ ปี มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษ คงจำคุก ๒ ปี ไม่รอกการลงโทษ และให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกร้องมีกำหนดสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษา

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง พิจารณากรณีผู้ถูกร้องแล้ววินิจฉัยว่ากรณีมีเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๔) และมาตรา ๙๖ (๒) จึงมีมติให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และขอให้มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติและคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยึดถือของสาธารณชน ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริต ปราศจากเหตุหมิ่นมองในการที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่เกียรติและศักดิ์ศรีของสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องดำรงไว้ตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งดังกล่าว เมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ในมาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๔) ว่าเมื่อเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๖ (๒) คือ อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่ โดยไม่ต้องรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อน กรณีการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

/เป็นการดำเนิน...

ความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สังคม : บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ แต่หากเป็นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะของการวิจารณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดีที่มีได้กระทำโดยสุจริต โดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย เป็นความพิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ และอาจเป็นความพิดฐานดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๘

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Line สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ : @occ_th
E-mail : pr@constitutionalcourt.or.th

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม”

- ๔ -

เป็นการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางรัฐธรรมนูญในปัญหาที่เกี่ยวกับความถูกต้องสมบูรณ์ของการดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญจำเป็นต้องพิจารณาหลักษณั้กษรและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเป็นสำคัญ

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพิพากษาให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ถูกร้องมีกำหนดสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษาแล้ว ทำให้ผู้ถูกร้องเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๖ (๒) จึงต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๔) อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) โดยมีผลนับแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ทำให้มีตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๑๐๒ บัญญัติให้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง จึงให้ถือว่าวันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งว่างลงคือวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยชี้ขาดแก่คู่กรณีฟังโดยชอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลมีผลในวันอ่าน คือ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

ความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สังคม : บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ แต่หากเป็นกรณีการแสดงความคิดเห็นในลักษณะของการวิจารณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดีที่มีได้กระทำโดยสุจริต โดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย เป็นความพิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ และอาจเป็นความพิดฐานดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๘